

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
INSTITUT D'ÉTUDES MÉDITERRANÉENNES

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ
MUSÉE BENAKI

ΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ
ÉCOLE FRANÇAISE D'ATHÈNES

Διασταυρούμενα βλέμματα: πνευματικές και καλλιτεχνικές ανταλλαγές μεταξύ

Ελλάδας και Γαλλίας την περίοδο του Μεσοπολέμου

Regards croisés sur la modernité : échanges intellectuels et artistiques entre la Grèce et

la France dans l'entre-deux-guerres

Επιστημονική Ημερίδα στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος

Παρίσι-Αθήνα 1919-1939: το διπλό ταξίδι

Paris-Athènes 1919-1939 : le double voyage

Το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών (ΙΜΣ-ΙΤΕ) σε συνεργασία με το Μουσείο Μπενάκη και τη Γαλλική Σχολή Αθηνών (ΕΦΑ) οργανώνει την Επιστημονική Ημερίδα με θέμα *Διασταυρούμενα βλέμματα: πνευματικές και καλλιτεχνικές ανταλλαγές μεταξύ Ελλάδας και Γαλλίας την περίοδο του Μεσοπολέμου / Regards croisés sur la modernité : échanges intellectuels et artistiques entre la Grèce et la France dans l'entre-deux-guerres*, την Τετάρτη 3 Ιουνίου στο κεντρικό κτήριο του Μουσείου Μπενάκη [Κουμπάρη 1]. Η ημερίδα διεξάγεται στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος *Παρίσι-Αθήνα 1919-1939: Το διπλό ταξίδι / Paris-Athènes 1919-1939 : le double voyage*, για το οποίο συνεργάζονται τα τρία ιδρύματα από τον Ιανουάριο του 2008 με σκοπό να μελετηθούν συστηματικά και σφαιρικά οι καλλιτεχνικές και ευρύτερα πολιτιστικές σχέσεις και ανταλλαγές Ελλάδας-Γαλλίας την περίοδο 1919-1939.

Η Ελλάδα και η Γαλλία έχοντας θεμελιώσει, ιδιαίτερα μέσα από την εμπειρία του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, μια πολιτική φιλίας και πολυεπίπεδης συνεργασίας, συνέχισαν σε όλη τη διάρκεια του Μεσοπολέμου να καλλιεργούν και να αναπτύσσουν τους πνευματικούς και πολιτιστικούς τους δεσμούς. Παράλληλα, τα χρόνια αυτά αναπτύχθηκε με εξαιρετικά γόνιμα αποτελέσματα η κινητικότητα καλλιτεχνών, λογοτεχνών και διανοουμένων από τη μία πρωτεύουσα προς την άλλη και κυρίως των Ελλήνων προς το Παρίσι, που είχε αναδειχθεί διεθνώς ως το ισχυρότερο πολιτιστικό κέντρο εκείνης της περιόδου.

Το πρόγραμμα διευθύνεται από μια Επιστημονική Επιτροπή στην οποία μετέχουν οι: Λουσίλ Αρνού-Φαρνού (Université François-Rabelais Tours), Σοφί Μπας (Institut Universitaire de France, Université de Poitiers), Πολύνα Κοσμαδάκη (Μουσείο Μπενάκη), Φρανσουά Λουαγιέ (C.N.R.S), Ευγένιος Δ. Ματθιόπουλος (Πανεπιστήμιο Κρήτης, ΙΜΣ-ΙΤΕ), Πωλ-Λουί Ρινουί ([Université Paris 8](#)), Παναγιώτης Τουρνικιώτης (Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο), Μαρία Τσούτσουρα (Ιόνιο Πανεπιστήμιο).

Κύριος άξονας της Ημερίδας είναι η διερεύνηση θεμάτων που αφορούν τις ελληνογαλλικές ανταλλαγές και ιδεολογικές οσμώσεις στα πεδία των εικαστικών τεχνών και του λόγου περί τέχνης, και ως εκ τούτου επικεντρώνεται στο έργο των σημαντικών τεχνοκριτών και ιστορικών της τέχνης της μεσοπολεμικής περιόδου όπως ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου, ο Παντελής Πρεβελάκης, ο Κριστιάν Ζερβός, ο Τεριάντ κ.ά., την παρουσία και δράση γάλλων διανοούμενων στην Ελλάδα, την υποδοχή νεωτερικών τάσεων από περιοδικά και καλλιτέχνες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου, καθώς και στον ρόλο που έπαιξαν εκδόσεις όπως το περιοδικό *L'hellenisme contemporain* που εκδιδόταν στην Αθήνα και το *Le journal des Hellènes*, που εκδιδόταν στο Παρίσι.

Την επιμέλεια της Ημερίδας έχει ο αναπληρωτής καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης Ευγένιος Δ. Ματθιόπουλος.

Regards croisés sur la modernité : échanges intellectuels et artistiques entre la Grèce et la France dans l'entre-deux-guerres

Paris-Athènes 1919-1939 : le double voyage

L'Institut d'Etudes méditerranéennes (MSI-ITR) organise en collaboration avec le Musée Benaki et l'Ecole Française d'Athènes (EFA) une journée d'étude sur le thème :

« Regards croisés sur la modernité : échanges intellectuels et artistiques entre la Grèce et la France dans l'entre-deux-guerres » le mercredi 3 juin 2009 au Musée Benaki (Koumbari 1).

Cette séance fait partie d'un programme de recherche commencé en janvier 2008, intitulé « Paris-Athènes 1919-1939 : le double voyage », pour lequel les 3 institutions collaborent sur une durée de 4 ans, avec comme objectif l'étude **systématique et globale** des relations et échanges artistiques et culturels entre la Grèce et la France de l'entre-deux-guerres. La Grèce et la France ayant mis en place, particulièrement au cours de la 1ère guerre mondiale, les fondements d'une amitié politique et d'une coopération dans tous les champs d'activités, ont continué à entretenir et à développer leurs liens intellectuels et culturels tout au long de l'entre-deux-guerres. Au même moment, la mobilité des artistes, écrivains et intellectuels d'une capitale à l'autre était très intense,

surtout des artistes grecs vers Paris, reconnu alors comme le centre artistique international de l'époque.

Le programme est dirigé par une équipe scientifique composée de : Lucile Arnoux-Farnoux (Université François Rabelais, Tours), Sophie Basch (Institut Universitaire de France, Université de Poitiers), Polina Kosmadaki (Musée Benaki), François Loyer (CNRS), Evgénios D Matthiopoulos (Université de Crète, MSI-ITE), Paul-Louis Rinuy (Université Paris 8), Panayotis Tournikiotis (Ecole nationale polytechnique Metsovio), Maria Tsoutoura (Université de l'Egée).

Cette journée d'étude, menée par Evgénios D. Matthiopoulos, a comme axe central la recherche des thèmes traités dans les échanges franco-helléniques et les influences idéologiques réciproques dans le cadre des arts plastiques et de la critique d'art. Elle sera donc axée sur l'œuvre d'historiens et de critiques d'art de la période de l'entre-deux-guerres comme Zacharias Papantoniou, Pantelis Prevelakis, Christian Zervos, Teriade, etc..., de la présence et l'activité d'intellectuels français en Grèce, ainsi que le rôle qu'ont joué les éditions et périodiques tels que *l'Hellénisme contemporain*, édité à Athènes et *Le Journal des Hellènes*, édité à Paris.